

Demény Péter – Láng Zsolt

BOTANIKUSAN DEKADENS

PAPP ZAKOR ILKA: *ANGYALVACSORA*. BP., FÍSZ–PRAE, 2015.

DP: Milyen történeteknek neveznéd az *Angyalvacsora* történeteit?

LZs: Bajban vagyok. Nem tudom, történeteknek lehet-e ezeket a szövegeket nevezni.

DP: Akkor minek neveznéd őket? És miért nem történeteknek?

LZs: Meséknek. Szövegeknek. Te? Szerinted történetek?

DP: Mesék, de hát egy mese nem történetet mesél?

LZs: Ezek a mesék többnyire állapotokat, helyzeteket írnak le. Mi történik például az *Angyalvacsora* című mesében? Angyalhúst esznek... Egy másikban egy magatehetetlen gyereket kint hagynak az erdőben... Úgy érzem, kevés a mozgás ahhoz, hogy valami történet elinduljon.

DP: Ezt én is éreztem, a mosómedvévé változó lány is beszorul a buszajtóba. A viszonyok statikusak, a helyzetek archetipikusak, és közben sok az állat.

LZs: Vagy ott van a talán legerősebb szöveg, a *Hélium*, az is inkább állapotleírás: egy kéregető kalapjába minden nap beleöntenek egy adag kaviárt...

DP: Elvárásolt tájon mozognak a szereplők, és a szövegeket mindig egyes szám első személyben meséli valaki.

LZs: Lehet, hogy a mesélés tétje nincs eléggé érzékeltetve. A *Hélium* mesélője belevész a leírás akrobatikájába, nem üt át meséjén saját története. Ahhoz tudnám hasonlítani, ami a *Sorstalanság* filmváltozatában történt: szép volt, de erőtlen.

DP: Értem, így már értem, sőt, egyet is értek, bár engem a könyv szépsége elbűvölt. Szecessziósnak éreztem, mint egy Andersen-mesét. Olykor pedig erőltetettnek, például a sakknovellát.

LZs: Az első darab, a *Kesztyűcske* igazán jó kezdet, az erdőbe kitett lány kétségbeesése, ahogy átszűrődik az ártatlanság és a naivitás, a felnőttek világában bízó gyerektudat fátylán, lebilincsel és várakozással töltött el. De aztán nem ez a vonal erősödött. Mintha a későbbiekben a kötet könnyebb utat választott volna. De talán méltánytalan első kötetben a tökéletest számonkérni.

DP: Már az is valahogy a levegőben maradt. Szerintem jó kezdet ez, van miből kiindulni, van mit lefaragni, van mire figyelni.

LZs: Emlékszel Máté Angi első kötetére? Annak a hangulata idéződött fel bennem.

DP: Igen, de az történet volt valóban, súlyos elhallgatásokkal.

LZs: Így van.

DP: Miért van mindenütt erdő, állat, csiga?

LZs: Nem tűnt fel eddig. De valóban, a rothadás, a burjánzás, a nedvek kiszámíthatatlan áramlása még a városi környezetben is jelen van.

DP: Érdekes világ, botanikusan dekadens.

LZs: Tetszettek az érzékek játéka, hogy annyi mindent kipróbál: milyen, ha nem tud megmozdulni, milyen, ha nem lát, milyen, ha nem tapint, milyen, ha vízben él stb. Tetszett, hogy nem komolykodik.

DP: Általában nem, de éppen az első történetet lerontja a zárójeles megjegyzés a végén. („De a megbocsátás mindennél fontosabb, így hát mégis elindultam vele hazafelé.”)

LZs: Nem tudom, ilyenkor jó-e egy erős szerkesztő, vagy jobb hagyni, hogy kiíródjanak a sallangok is. Állítólag, ha különféle kenőcsökkel elnyomod a kiütéseket, előjönnek valami súlyosabb módon.

DP: De egy szerkesztőtől talán többet tanult volna, mint a mi megjegyzéseinkből, melyeket vagy elolvas, vagy nem. Egyébként szerkesztőnek lenni mesterség, melynek a munkaköri leírásába nemcsak az tartozik bele, hogy ha a szerző „papagályt” ír, akkor én kijavítom.

LZs: Véletlenül párhuzamosan olvastam ezt a könyvet Jeanette Winterson első könyvével, a *Nem a narancs az egyetlen gyümölcs*-csel. Az is valamiképpen hasonló hangulatban kezdődik, és aztán eltökélten ezt viszi tovább, ezt a kiszolgáltatottságot írja meg, lejut egészen a mélybe. Szerkesztőként én hasonló könyveket adtam volna a szerző kezébe.

DP: Ez is jó módszer, bár időigényesebb.